

SAKSFRAMLEGG**Saksgang**

Utvalg	Møtedato	Utvalgssak
Rådet for personer med funksjonsnedsettelse	21.11.2022	10/22
Eldres råd	21.11.2022	10/22
Hovedutvalg helse og omsorg	22.11.2022	9/22
Hovedutvalg oppvekst og kultur	23.11.2022	42/22
Hovedutvalg teknisk miljø og naturforvaltning	22.11.2022	55/22
Formannskap	29.11.2022	114/22
Kommunestyre	14.12.2022	69/22

Arkivsaksnr: 2022/13988

Saksbehandler: Øystein Larsen/Bjørn Kalmar Aasland

Årsbudsjett 2023 og økonomiplan 2023 - 2026 - Steinkjer kommune**Vedlegg:**

- 1 Rapport fra Framsikt - politiske spørsmål og svar fra administrasjonen
- 2 FO Trøndelag - innspill til behandling av budsjett 2023
- 3 Styrk miljøterapi i skolen.docx
- 4 Tjenestetilbudet til mennesker med utviklingshemming må bedres.docx

Utrykt vedlegg:

Kommunedirektørens forslag til årsbudsjett 2023 og økonomiplan 2023 – 2026 finner dere på denne linken: https://pub.framsikt.net/2023/steinkjerny/bm-2023-%C3%B8kplan_2023-2026/#/

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Steinkjer kommunes Årsbudsjett for 2023 / Økonomiplan 2023-2026 inkludert hovedoversiktene bevilgningsoversikt drift, bevilgning-drift, bevilgningsoversikt investering og bevilgning-investering vedtas i samsvar med kommunedirektørens forslag datert 03.11.2022.
2. Steinkjer kommune tar opp inntil 90,58 mill. kroner i lån i 2023 til dekning av investeringer og inntil 50 mill. kroner som startlån i Husbanken til videre utlån.
3. For inntekts- og formuesskatt skal høyeste tillatte skattesats legges til grunn. Sparebanker, gjensidig forsikringselskaper og samvirkeforetak skal betale formuesskatt til kommunen, jfr. skatteloven.
4. Avgifter og betalingssetter vedtas i tråd med gebyrliste i kommunedirektørens forslag til årsbudsjett 2023. Satsene gjøres gjeldende fra 1. januar 2023 der annet tidspunkt ikke er angitt.

Formannskaps behandling av sak 114/2022 i møte den 29.11.2022:

Behandling

Anne Berit Lein (SP) fremmet følgende alternative forslag til innstillingens punkt 1 fra Sp, Uavhengige og V. Øvrige punkter forskyves tilsvarende.

1. Steinkjer kommunes Årsbudsjett for 2023 / Økonomiplan 2023-2026 inkludert hovedoversiktene bevilgningsoversikt drift, bevilgning-drift, bevilgningsoversikt investering og bevilgning-investering vedtas i samsvar med kommunedirektørens forslag datert 02.11.2022, med tillegg, endringer og føringer som framgår av punktene 2 – 4 nedenfor.
- Steinkjer kommune må møte de økonomiske og samfunnspolitiske utfordringene på flere måter. Kommunedirektøren har lagt fram et budsjett- og økonomiplanforslag med mål om at kommunen må skape trygghet for innbyggerne og de grunnleggende tjenestene ved å sørge for en bærekraftig økonomi. Dette er både ansvarlig og nødvendig. Vi må løse oppgavene på et lavere driftsnivå, vi må løse oppgavene på nye måter. Det primære målet er nå å få kontroll på økonomien.

Skal kommunen utvikle seg til å bli en ledende kommune med vekst og framtidsretta utvikling, er det avgjørende at kommunen også har en tydelig langsiktig vekstfilosofi, som bygger på samfunnsdelen, regional næringsstrategi og temaplan næring. Vi skal styre både mot økonomiske og samfunnspolitiske mål. Budsjettforslaget har nå som sitt primære mål å trygge økonomien, det er naturlig med den situasjonen kommunen står i. En bærekraftig økonomi er et av de viktigste virkemidlene for å skape rom for utvikling. Det er en tråd gjennom budsjettforslaget som peker mot en bærekraftig økonomi.

Det er lite rom for å foreslå endringer i kommunedirektørens budsjettforslag. Kommunestyret vil likevel legge til rette for at vi ikke reduserer muligheten for at alle kan stå i arbeid. Vi trenger alles hender og hoder i arbeidslivet i årene framover. Det er både verdiskaping og god helse i å stå i arbeid.

Parallelt med økonomisk kontroll, igangsetter kommunestyret to utviklingsprosjekter i 2023:

1. **Kvalitet i skolen**
2. **Vekst i VEST**

1. Prosjekt kvalitet i skolen

Kvalitet skal prege all offentlig tjenesteyting. Skal kommunen levere gode og – bedre – produkter og resultater må dette gis større oppmerksomhet. Med utgangspunkt i Kvalitetsmeldinga for skole og nylig gjennomført Dialogmøte mellom administrativ og politisk skoleledelse er det strategisk viktig for Steinkjer kommune å løfte et prosjekt med mål om å øke kvaliteten i skolen. På enkelte områder ligger vi 2-3 år bak skoler vi bør sammenligne oss

med. Kommunestyret ønsker å legge til rette for et skoleløft, – vi må både som skoleeier og Steinkjersamfunn strekke oss etter at vi skal gi våre elever det beste grunnlaget for videre utvikling i livet. Mye i kommunedirektørens forslag peker også i denne retning, kommunestyret ønsker å forsterke dette. Dette må ikke minst ses i sammenheng med oppvekstreformen, og målet om å få flere støttefunksjoner ut i skolene.

I dag er skoleområdet preget av en strukturdebatt. Skolene har en viktig funksjon i bygdene i tillegg til kunnskap hos elevene. Det er viktig at opplæringslovens hovedformål ikke glemmes i strukturdebatten. Fokuset må derfor i større grad rettes mot innholdet i skolen.

Kommunestyret vil møte lærernes og rektorenes forventninger om at skolepolitikken må finne veien inn i klasserommene og ikke bare prege strukturdebattene på utsida. På dette grunnlaget foreslås igangsatt et prosjekt

Kvalitet i skolen, læring som grunnlag for trivsel

2. Prosjekt «Vekst i Vest»

Kommunestyret vedtok i desember 2021 at det skal lages en Vekststrategi næring. Innherred regionråd har nylig vedtatt regional næringsstrategi, og formannskapet sender nå i desember Steinkjer sin temaplan næring (vekststrategien) på høring. Planprogrammet for arealdelen sendes også nå på høring, og reguleringsplanene for Malm Industripark og nytt næringsareal på Asphaugen blir også straks sendt på høring.

Det skjer svært mye bra industriutvikling vest i kommunen, både i Malm og Follafoss, og mere i Steinkjer vest er på gang. Det foregår parallelt en debatt om det var riktig å slå sammen Verran og Steinkjer. Prosjektet «Vekst i Vest» skal ikke drøfte dette, men løfte hvordan kommunen, næringsliv og frivillige på en god måte sammen kan utvikle og styrke vestdelen av Steinkjer ytterligere bl.a. med utgangspunkt i industriutviklingen som foregår. Kommunestyret mener det er naturlig at Malm og Follafoss da ses i sammenheng som ett tyngre satsingsområde. De har mye felles, blant annet er begge lokalsamfunna tufta på en industrikultur som er utvikla gjennom mer enn hundre år. De siste årene har det blitt skapt et betydelig antall nye arbeidsplasser. I dag dreier ny industriell vekst seg om synergier mellom ulike industrielle tiltak. Gjennom flere industrivirksomheter og bedriftsetableringer er det også økt interesse for ytterligere utvikling og flere etableringer. Kommunestyret ønsker gjennom et tett samarbeid med næringslivet en aktiv tilrettelegging for boligbygging, infrastruktur og attraktivitet med mål om å øke folketallet og sikre barnehager og skoler.

Derfor lanseres Prosjektet «Vekst i VEST» i et samarbeid med næringslivet i Malm og Follafoss. Fylkeskommunen inviteres inn i prosjektet.

Begge de foreslåtte prosjektene har som felles mål å fremme vekst og positiv utvikling, men på forskjellige måter og i ulike formater. Det skal settes konkrete og realistiske mål for arbeidet.

Organisering av prosjektene

- a. De to prosjektene utredes og planlegges parallelt og skal være klar for oppstart i løpet av første kvartal 2023.
- b. Prosjekteier er ordføreren og prosjektansvarlig er kommunedirektøren.
- c. Referansegruppe skal bestå av representanter fra henholdsvis rektorkollegiet og næringslivet. Det kan hentes inn ekstern kompetanse og erfaringer i prosjektarbeidet.
- d. Prosjektene vedtas av kommunestyret. Det er viktig at begge prosjektene er forankret politisk og administrativt/faglig.
- e. Innholdet med foreløpige konklusjoner i prosjektene legges fram innen utgangen av august 2023.
- f. Prosjektene skal evalueres.

3. Det gjøres følgende endringer i kommunedirektørens forslag til driftsbudsjett (kroner):

	2023	2024	2025	2026
Nye tiltak				
Ikke reduksjon VTA		1 200	1 200	1 200
Bilhold dagtilbud	400	400	400	400
Folla skole	1000	2500	2500	2500
Samfunnshus	200	200	200	200
Redusere privatisering av kommunale veger	300	300	300	300
Prosjekt Vekst VEST	500	500	500	
Prosjekt Kvalitet i skolen	1100			
Sum	3 500	5 100	5 100	4 600
Inndekning				
Reduksjon i politisk område	200	100	100	100
Ikke forsøk skolemat	100	200	200	200
Økt eiendomsskatt næring	5000	5000	5000	5000
Lik styrking av kommunalt basistilskudd i perioden			1100	1100

Fra omstillingsfond barnehage til Skoleprosjekt	1100			
Sum	6 400	5 300	6 400	6 400
Redusert bruk av dispfond	2 900	200	1 300	1 800
Kommunedirektørens bruk av dispfond	40322	3958	1000	1000
Bruk/tilført disposisjonsfondet	37 422	3 758	-300	-800

4. Kommunestyret vil for øvrig gi følgende merknader og føringer:

- a. Kommunestyret ønsker ikke å redusere antall VTA-plasser. Kommunestyret ber om en gjennomgang av om det er områder VTA- eller VTO-plasser kan bidra til å redusere driftskostnader i kommunen.
- b. Kommunestyret ønsker ikke å ta bort transporttilbudet mellom bolig og dagtilbudet for våre funksjonshemmede som er avhengige av dette tilbudet.
- c. Folla skole legges ikke ned, dette må ses i sammenheng med «Vekst i vest» og det vekstpotensialet som er i denne kommunedelen. Kommunestyret forutsetter at elevtallsutviklingen må snus for at dette kan stå seg over tid. Kommunestyret ber om en sak som vurderer kretsgrensene.
- d. Kommunestyret vil legge til rette for en god dialog med kommunedelene som er berørt av strukturendringene innenfor oppvekst. Kommunedirektøren bes ta initiativ til denne dialogen. Aktuelle deltakere er frivillige lag og organisasjoner, leder i hovedutvalg oppvekst og kultur, leder i hovedutvalg helse og omsorg, næringssselskapet m.fl. Det settes ned et arbeidsutvalg ut fra dette møtet som skal levere en sak/utviklingsplan til politisk behandling til det nye kommunestyret.
- e. Samfunnshusene er viktige møteplasser i hele kommunen. Det legges ned svært mye frivillig og verdifullt arbeid i tilknytning til samfunnshusene og det er viktig at kommunen understøtter dette.
- f. Kommunestyret vil redusere det foreslåtte omfanget av privatisering av kommunale vegger.
- g. Kommunestyret setter av kr 500.000,- pr år i 3 år til Vekst i vest, og legger til grunn at næringslivet i kommunedelen også bidrar tungt i prosjektet. Trøndelag fylkeskommune inviteres med.
- h. Kommunestyret forutsetter at det som står igjen av omstillingsfondet for private barnehager overføres til prosjektet «kvalitet i skole».

- a. Kommunedirektøren har løftet eiendomsskatten på boliger og fritidseiendommer, men har holdt eiendomsskatten for næring uendret. Kommunestyret øker eiendomsskatten for næring med 1 promille.
- j. Prosjektet «økt arbeidsinkludering» i samarbeid mellom AS Reko, NAV og kommunen har nettopp ansatt prosjektleder, og prosjektet og samarbeidet er under utvikling. Dette er en viktig oppfølging av inkluderingsstrategien og med mål om å få flere i arbeid. Kommunestyret ber kommunedirektøren om en aktiv oppfølging av dette arbeidet, hvor ikke minst Husbankens virkemidler må kobles til arbeidet. Det bes om en rapportering fra prosjektet i 1. kvartal til formannskapet.
- k. Kommunestyret ber om en evaluering av organisering og drift av den samlede eiendomsdrifta/eiendomsforvaltningen i Steinkjerbygg KF, dette må gjerne skje i forbindelse med ny grensesnittavtale. Det er viktig at den samlede økonomien for kommunen og Steinkjerbygg KF optimaliseres mht kostnads- og driftseffektivitet. Kommunestyret vil i tillegg be Steinkjerbygg KF vurdere ytterligere salg av eiendom, både kontorbygg som er realisert og boligmasse.
- l. Kommunestyret ber kommunedirektøren gjøre en vurdering av en etappevis utbetaling av egenkapitalen til Steinkjer kulturhus.
- m. Kommunestyret ønsker å redusere kostnadene til overliggere, og ber kommunedirektøren om løpende å søke muligheter for dette i egen organisasjon evt i samarbeid med Betania.
- n. Verden og landet vårt er inne i en svært krevende tid. Dette får allerede store utslag for privatøkonomien til innbyggerne. Kommunedirektøren bes synliggjøre tilbudet og kvalitetssikre kapasiteten på gjeldsrådgivning/økonomisk veiledning.
- o. Kommunestyret behandlet i sak 22/22 kommunalt basistilskudd til næringsdrivende fastleger, og forutsatte da en opptrapping av tilskuddet etter to år. Kommunestyret forutsatte videre at dette tilskuddet skal trappes ned i tråd med det staten måtte komme med av styrking av basistilskuddet. Kommunestyret forutsetter gjennom dette vedtaket at det kommunalt basistilskudd skal være likt for hele økonomiplanperioden.
- p. Kommunestyret legger til grunn at NTE-overskuddet søkes økt og fortsatt prioriteres til å styrke nærings- og utviklingsarbeidet i kommunen.
- q. Kommunestyret ber om at det gis en månedlig tilbakemelding til formannskapet om utviklingen i økonomien.

Endring opprinnelig pkt 2:

..og inntil 100 mill kroner som startlån i Husbanken til videre utlån.

Gunnar Thorsen (AP) fremmet følgende alternative forslag:

OPPVEKSTETATEN

Barnehage

Kommunestyret ber om å bli forelagt en sak om hvordan sektor barnehage kan ansette en andel faste vikarer uten at dette belaster allerede stramme driftsbudsjetter.

Skolestruktur

Follafoss har et overskudd på arbeidsplasser, men underskudd på innbyggere. Industrimiljøet i Follafoss har mulighet og vilje til å møte utfordringer med å bidra vesentlig til samfunnsutviklingen. Næringslivet i Follafoss har invitert Steinkjer kommune til å bidra i et felles prosjekt for å gjøre noe med bosettingen og gjennom dette flere barnefamilier til Follafoss.

Steinkjer kommune initierer et forpliktende utviklingsprosjekt mellom næringsliv, foreldre, barn og unge og skolen med mål om å øke elevtallet og bedre elevtallsprognosene for Folla innenfor nåværende kretsgrenser.

Skolemat

Arbeiderpartiet ber om at skolematordningen med utgangspunkt i modell fra gamle Verran kommune, kommer på plass for alle skolene i kommunen innen starten på skoleåret 2023/24.

Inkludering/barnefattigdom

Arbeiderpartiet ber om at det settes av 1 mill.kr til tiltak mot barnefattigdom. Dette kan være finansiering av gode inkluderings- og integreringsprosjekt eksempelvis gjennom de frivillige organisasjonene i kommunen blant annet idrettslag.

Arbeiderpartiet har tro på at frivillig sektor er viktig for å få til en god inkludering i mange lokalsamfunn. Steinkjer Fotballklubb er ett eksempel på en frivillig organisasjon som har iverksatt tiltak for å inkludere innvandrerbarn. Dette er tiltak som bør støttes og som vil komme 150 innvandrerbarn tilgode.

HELSEETATEN

VTA-plasser

Arbeiderpartiet ber kommunen styrke samarbeidet med VIDU ved å benytte flere av deres tjenester. Dette vil sikre arbeidsplassene og selskapets virksomhet og redusere kommunens framtidige kostnader.

Nedlegging av bosentrene

Arbeiderpartiet forventer at det legges en god plan som sikrer trygghet for både beboerne og

pårørende i forbindelse med nedleggelse av bosentrene og at det økende behovet for sykeheimsplasser blir ivaretatt.

KULTURETATEN

Leder for det nye kulturkvartalet

Arbeiderpartiet er opptatt av at Steinkjer Kulturhus og Kulturkvartalet skal bli den tilveksten til kommunen som alle håper på. Erfaringene fra andre kommuner som har etablert kulturhus er klar på at det er viktig med styrking og målrettet jobbing for å fylle kulturhuset med aktivitet og opplevelser. Arbeiderpartiet mener at stillingen som leder av det nye kulturkvartalet må utlyses internt. Det må skje så raskt som mulig slik at den som skal lede kulturhuset kan starte arbeidet omgående.

GENERELT

Lærlinger og praksisplasser

Arbeiderpartiet ber kommunedirektøren prioritere inntak av lærlinger og praksisplasser i all kommunal virksomhet. Lærlingeplasser og praksisplasser er et viktig virkemiddel for rekruttering av framtidig arbeidskraft både innenfor kommunal virksomhet og i næringslivet.

Steinkjerbygg

Arbeiderpartiet har tidligere, i forbindelse med omgjøringen av Steinkjerbygg fra AS til KF, ment at det aller beste ville være å integrere selskapet inn i kommunens virksomhet. Vi tror det er fornuftig at Steinkjerbygg styres av kommunedirektøren som en del av den kommunale organisasjonen. Vi vil derfor be om at kommunedirektøren kommer tilbake til kommunestyret med en vurdering av dette tidlig i 2023.

Samtidig mener Arbeiderpartiet det er viktig å få en vurdering av hele bygningsmassen som Steinkjerbygg disponerer for å se om det er mulig å selge deler av dette blant annet for å få den vedtatte gjeldsgraden i selskapet.

Veg

Kommunestyret i Steinkjer ber formannskapet innlede dialog med Trøndelag fylkeskommune om innrettingen av innkrevingsprofilen av Fv17/720, med sikte på å fremforhandle en mer distriktsvennlig løsning. Steinkjer kommune ønsker blant annet å diskutere antall bomstasjoner, nedbetalingstid, endringer i innkrevingsprofil og takstnivå for både NU-biler og fossilbiler. Om nødvendig rettes det en henvendelse til nasjonalt nivå for å sikre økonomien i prosjektet.

Klima

Arbeiderpartiet beklager at det i budsjettet ikke er funnet midler til klimatiltak. Vi mener det er viktig at klima-dimensjonen – positiv eller negativ – ved budsjettet må komme fram. Dette ble lovet i forbindelse med 2023-budsjettet og fra neste budsjett må det foreligge et eget klimabudsjett. For 2023 forutsetter vi at kommunedirektøren prioriterer å lage et slikt budsjett i løpet av første halvår 2023.

Intensjonsavtalen

Det vises til intensjonsavtalen mellom Verran og Steinkjer og sak om evaluering av oppfølging av avtalen. Kommunestyret ber kommunedirektøren legge frem en sak til politisk behandling første halvår 2023 som følger opp følgende forhold i avtalen:

1. Det skal være nærhet til basistjenester innen oppvekst, helse og omsorg. Hvordan skal dette sikres i årene fremover uten at innbyggerne i gamle Verran kommune trenger å reise inn til sentrum av kommunen for å motta slike tjenester?
2. Innbyggerne skal kunne møte kommunen på *servicetorgene* i Verran sentrum og Steinkjer sentrum. Hvordan skal dette sikres i årene fremover?
3. *Andre tjenester og funksjoner* (stedsuavhengige tjenester) skal fordeles mellom sentrene i Verran og Steinkjer på en måte som ivaretar målene om balansert utvikling i hele kommunen, sikrer effektiv tjenesteproduksjon og gjør det mulig å bygge solide fagmiljø og rekruttere kvalifisert arbeidskraft. Hvordan kan kommuneorganisasjonen organiseres for å sikre bedre målet om balansert utvikling mellom gammelkommunene?
4. Kommunens arbeidsplasser skal fordeles mellom sentrene i Verran og Steinkjer på en slik måte at det blir mulig å bygge solide fagmiljø, ha en effektiv tjenesteproduksjon og rekruttere fagfolk til stillinger. Hvordan kan dette konkretiseres og gjennomføres nå etter den teknologiske utviklingen som har vært de siste årene?
5. Fagmiljøene skal i stor grad arbeide desentralisert, enten gjennom oppsøkende virksomhet eller faste kontordager.
6. Oppfølging av utviklingsprosjektet: Den gamle gruva – de nye mulighetene
Det er et mål for Steinkjer kommune å videreføre arbeidet med utvikling av ny virksomhet både innenfor kultur og verdiskaping på det gamle gruveområdet. Hvordan kan arbeidet med dette forsterkes i årene fremover?

Forslag til økonomiske endringer og inndekning:

Driftsbudsjett

Driftsbudsjett Enhet	Tekst	2023	2024	2025	2026
Økte satsinger					
Helse og omsorg	Beholde VTA stillinger - VIDU	0	1 200 000	1 200 000	1 200 000
Teknisk	Reversere avvikling produksjon varmmat i Malm	600 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000
Oppvekst	Tiltak mot barnefattigdom	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Oppvekst	Reversere nedlegging Folla skole	1 000 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Oppvekst	Tidligere oppstart rehab ungdomsskoler	2 400 000	3 600 000	-2 400 000	0
Oppvekst	Reversere reduksjon lærlinger	180 000	330 000	830 000	500 000
Oppvekst	Reversering red. sekretær småskolene	280 000	280 000	280 000	280 000
Fellesområdet	Bunnfr. eiendomsskatt primærbolig	5 000 000	5 000 000	5 000 000	5 000 000
Næringsliv	Styrking av næringsarbeidet - flere arbeidsplasser	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Kultur	Reversere reduksjon 50% stilling folkehelse	0	400 000	400 000	400 000
Kultur	Reversere Hovedutvalgets disp.pott	133 000	133 000	133 000	133 000
Kultur	Reversere redusert ramme kulturtilskudd	120 000	120 000	120 000	120 000
Kultur	Reversere og øke tilsk.aktivitet og vedl.h grendehus	500 000	500 000	500 000	500 000
Kultur	Reversere red. tilsk.Skidrift AS	50 000	50 000	50 000	50 000
Kultur	Reversere red. tilskudd signalarr.	215 000	215 000	375 000	375 000
Sum AP endringsforslag og økte satsinger		13 478 000	18 528 000	13 188 000	15 258 000
Inndekning					
		6 400 000		6 400 000	6 400 000
	Grønn bok	000	6 400 000	000	000
	Økt eiendomsskatt; 4 0/00 bolig og 6,5 0/00 næring	9 500 000		9 000 000	9 000 000
	Konsesjonskraft spm 48	650 000	650 000	650 000	650 000
	Gebyrøkning byggesaker spm 78	400 000	400 000	400 000	400 000
Sum AP inndekning		16 950 000	16 700 000	16 450 000	16 450 000
Kontroll linje - saldering disp.fond		3 472 000	-1 828 000	3 262 000	1 192 000
Kontrollsum alle fire år		3 472 000	1 644 000	4 906 000	6 098 000

Votering:

Det ble først votert over kommunedirektørens innstilling.

Den fikk ingen stemmer og falt.

Det ble deretter votert alternativt mellom forslaget fra Anne Berit Lein (SP), med unntak av forslaget til endring av punkt 2, og Gunnar Thorsen AP).

For forslaget fra Gunnar Thorsen (AP) stemte 3: Gunnar Thorsen (AP), Line Anita Hammer (AP), Stein Erik Aalberg (AP)

For forslaget fra Anne Berit Lein (SP) stemte 7: Anne Berit Lein (SP), Bjørn Ludvig Bergsmo (SP), Henry Skevik (SP), Laila Johanne Ressem-Overrein (SP), Marthe Solnes Persgård (SP), Øystein Geving Bjørnes (UAVH), Andre Nikolai Skjelstad (V)

Dermed ble forslaget fra Anne Berit Lein (SP) vedtatt.

Tilslutt ble det votert alternativt mellom punkt 2 i kommunedirektørens innstilling og forslaget fra Anne Berit Lein (SP).

Forslaget fra Anne Berit Lein (SP) ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Steinkjer kommunes Årsbudsjett for 2023 / Økonomiplan 2023-2026 inkludert hovedoversiktene bevilgningsoversikt drift, bevilgning-drift, bevilgningsoversikt investering og bevilgning-investering vedtas i samsvar med kommunedirektørens forslag datert 02.11.2022, med tillegg, endringer og føringer som framgår av punktene 2 – 4 nedenfor.
2. Steinkjer kommune må møte de økonomiske og samfunnspolitiske utfordringene på flere måter. Kommunedirektøren har lagt fram et budsjett- og økonomiplanforslag med mål om at kommunen må skape trygghet for innbyggerne og de grunnleggende tjenestene ved å sørge for en bærekraftig økonomi. Dette er både ansvarlig og nødvendig. Vi må løse oppgavene på et lavere driftsnivå, vi må løse oppgavene på nye måter. Det primære målet er nå å få kontroll på økonomien.

Skal kommunen utvikle seg til å bli en ledende kommune med vekst og framtidsretta utvikling, er det avgjørende at kommunen også har en tydelig langsiktig vekstfilosofi, som bygger på samfunnsdelen, regional næringsstrategi og temaplan næring. Vi skal styre både mot økonomiske og samfunnspolitiske mål. Budsjettforslaget har nå som sitt primære mål å

trygge økonomien, det er naturlig med den situasjonen kommunen står i. En bærekraftig økonomi er et av de viktigste virkemidlene for å skape rom for utvikling. Det er en tråd gjennom budsjettforslaget som peker mot en bærekraftig økonomi.

Det er lite rom for å foreslå endringer i kommunedirektørens budsjettforslag. Kommunestyret vil likevel legge til rette for at vi ikke reduserer muligheten for at alle kan stå i arbeid. Vi trenger alles hender og hoder i arbeidslivet i årene framover. Det er både verdiskaping og god helse i å stå i arbeid.

Parallelt med økonomisk kontroll, igangsetter kommunestyret to utviklingsprosjekter i 2023:

1. **Kvalitet i skolen**

2. **Vekst i VEST**

1. **Prosjekt kvalitet i skolen**

Kvalitet skal prege all offentlig tjenesteyting. Skal kommunen levere gode og – bedre – produkter og resultater må dette gis større oppmerksomhet. Med utgangspunkt i Kvalitetsmeldinga for skole og nylig gjennomført Dialogmøte mellom administrativ og politisk skoleledelse er det strategisk viktig for Steinkjer kommune å løfte et prosjekt med mål om å øke kvaliteten i skolen. På enkelte områder ligger vi 2-3 år bak skoler vi bør sammenligne oss med. Kommunestyret ønsker å legge til rette for et skoleløft, – vi må både som skoleeier og Steinkjersamfunn strekke oss etter at vi skal gi våre elever det beste grunnlaget for videre utvikling i livet. Mye i kommunedirektørens forslag peker også i denne retning, kommunestyret ønsker å forsterke dette. Dette må ikke minst ses i sammenheng med oppvekstreformen, og målet om å få flere støttefunksjoner ut i skolene.

I dag er skoleområdet preget av en strukturdebatt. Skolene har en viktig funksjon i bygdene i tillegg til kunnskap hos elevene. Det er viktig at opplæringslovens hovedformål ikke glemmes i strukturdebatten. Fokuset må derfor i større grad rettes mot innholdet i skolen.

Kommunestyret vil møte lærernes og rektorenes forventninger om at skolepolitikken må finne veien inn i klasserommene og ikke bare prege strukturdebattene på utsida. På dette grunnlaget foreslås igangsatt et prosjekt

Kvalitet i skolen, læring som grunnlag for trivsel

2. **Prosjekt «Vekst i Vest»**

Kommunestyret vedtok i desember 2021 at det skal lages en Vekststrategi næring. Innherred regionråd har nylig vedtatt regional næringsstrategi, og formannskapet sender nå i desember

Steinkjer sin temaplan næring (vekststrategien) på høring. Planprogrammet for arealdelen sendes også nå på høring, og reguleringsplanene for Malm Industripark og nytt næringsareal på Asphaugen blir også straks sendt på høring.

Det skjer svært mye bra industriutvikling vest i kommunen, både i Malm og Follafoss, og mere i Steinkjer vest er på gang. Det foregår parallelt en debatt om det var riktig å slå sammen Verran og Steinkjer. Prosjektet «Vekst i Vest» skal ikke drøfte dette, men løfte hvordan kommunen, næringsliv og frivillige på en god måte sammen kan utvikle og styrke vestdelen av Steinkjer ytterligere bl.a. med utgangspunkt i industriutviklingen som foregår. Kommunestyret mener det er naturlig at Malm og Follafoss da ses i sammenheng som ett tyngre satsingsområde. De har mye felles, blant annet er begge lokalsamfunna tufta på en industrikultur som er utvikla gjennom mer enn hundre år. De siste årene har det blitt skapt et betydelig antall nye arbeidsplasser. I dag dreier ny industriell vekst seg om synergier mellom ulike industrielle tiltak. Gjennom flere industrivirksomheter og bedriftsetableringer er det også økt interesse for ytterligere utvikling og flere etableringer. Kommunestyret ønsker gjennom et tett samarbeid med næringslivet en aktiv tilrettelegging for boligbygging, infrastruktur og attraktivitet med mål om å øke folketallet og sikre barnehager og skoler.

Derfor lanseres Prosjektet «Vekst i VEST» i et samarbeid med næringslivet i Malm og Follafoss. Fylkeskommunen inviteres inn i prosjektet.

Begge de foreslåtte prosjektene har som felles mål å fremme vekst og positiv utvikling, men på forskjellige måter og i ulike formater. Det skal settes konkrete og realistiske mål for arbeidet.

Organisering av prosjektene

- a. De to prosjektene utredes og planlegges parallelt og skal være klar for oppstart i løpet av første kvartal 2023.
- b. Prosjekteier er ordføreren og prosjektansvarlig er kommunedirektøren.
- c. Referansegruppe skal bestå av representanter fra henholdsvis rektorkollegiet og næringslivet. Det kan hentes inn ekstern kompetanse og erfaringer i prosjektarbeidet.
- d. Prosjektene vedtas av kommunestyret. Det er viktig at begge prosjektene er forankret politisk og administrativt/faglig.
- e. Innholdet med foreløpige konklusjoner i prosjektene legges fram innen utgangen av august 2023.

f. Prosjektene skal evalueres.

3. Det gjøres følgende endringer i kommunedirektørens forslag til driftsbudsjett (kroner):

	2023	2024	2025	2026
Nye tiltak				
Ikke reduksjon VTA		1 200	1 200	1 200
Bilhold dagtilbud	400	400	400	400
Folla skole	1000	2500	2500	2500
Samfunnshus	200	200	200	200
Redusere privatisering av kommunale veger	300	300	300	300
Prosjekt Vekst VEST	500	500	500	
Prosjekt Kvalitet i skolen	1100			
Sum	3 500	5 100	5 100	4 600
Inndekning				
Reduksjon i politisk område	200	100	100	100
Ikke forsøk skolemat	100	200	200	200
Økt eiendomsskatt næring	5000	5000	5000	5000
Lik styrking av kommunalt basistilskudd i perioden			1100	1100
Fra omstillingsfond barnehage til Skoleprosjekt	1100			
Sum	6 400	5 300	6 400	6 400

Redusert bruk av dispfond	2 900	200	1 300	1 800
---------------------------	-------	-----	-------	-------

Kommunedirektørens bruk av dispfond	40322	3958	1000	1000
Bruk/tilført disposisjonsfondet	37 422	3 758	-300	-800

4. Kommunestyret vil for øvrig gi følgende merknader og føringer:

- a. Kommunestyret ønsker ikke å redusere antall VTA-plasser. Kommunestyret ber om en gjennomgang av om det er områder VTA- eller VTO-plasser kan bidra til å redusere driftskostnader i kommunen.
- b. Kommunestyret ønsker ikke å ta bort transporttilbudet mellom bolig og dagtilbudet for våre funksjonshemmede som er avhengige av dette tilbudet.
- c. Folla skole legges ikke ned, dette må ses i sammenheng med «Vekst i vest» og det vekstpotensialet som er i denne kommunedelen. Kommunestyret forutsetter at elevtallsutviklingen må snus for at dette kan stå seg over tid. Kommunestyret ber om en sak som vurderer kretsgrensene.
- d. Kommunestyret vil legge til rette for en god dialog med kommunedelene som er berørt av strukturendringene innenfor oppvekst. Kommunedirektøren bes ta initiativ til denne dialogen. Aktuelle deltakere er frivillige lag og organisasjoner, leder i hovedutvalg oppvekst og kultur, leder i hovedutvalg helse og omsorg, næringssselskapet m.fl. Det settes ned et arbeidsutvalg ut fra dette møtet som skal levere en sak/utviklingsplan til politisk behandling til det nye kommunestyret.
- e. Samfunnshusene er viktige møteplasser i hele kommunen. Det legges ned svært mye frivillig og verdifullt arbeid i tilknytning til samfunnshusene og det er viktig at kommunen understøtter dette.
- f. Kommunestyret vil redusere det foreslåtte omfanget av privatisering av kommunale vegger.
- g. Kommunestyret setter av kr 500.000,- pr år i 3 år til Vekst i vest, og legger til grunn at næringslivet i kommunedelen også bidrar tungt i prosjektet. Trøndelag fylkeskommune inviteres med.

- h. Kommunestyret forutsetter at det som står igjen av omstillingsfondet for private barnehager overføres til prosjektet «kvalitet i skole».
- a. Kommunedirektøren har løftet eiendomsskatten på boliger og fritidseiendommer, men har holdt eiendomsskatten for næring uendret. Kommunestyret øker eiendomsskatten for næring med 1 promille.
- j. Prosjektet «økt arbeidsinkludering» i samarbeid mellom AS Reko, NAV og kommunen har nettopp ansatt prosjektleder, og prosjektet og samarbeidet er under utvikling. Dette er en viktig oppfølging av inkluderingsstrategien og med mål om å få flere i arbeid. Kommunestyret ber kommunedirektøren om en aktiv oppfølging av dette arbeidet, hvor ikke minst Husbankens virkemidler må kobles til arbeidet. Det bes om en rapportering fra prosjektet i 1. kvartal til formannskapet.
- k. Kommunestyret ber om en evaluering av organisering og drift av den samlede eiendomsdrifta/eiendomsforvaltningen i Steinkjerbygg KF, dette må gjerne skje i forbindelse med ny grensesnittavtale. Det er viktig at den samlede økonomien for kommunen og Steinkjerbygg KF optimaliseres mht kostnads- og driftseffektivitet. Kommunestyret vil i tillegg be Steinkjerbygg KF vurdere ytterligere salg av eiendom, både kontorbygg som er realisert og boligmasse.
- l. Kommunestyret ber kommunedirektøren gjøre en vurdering av en etappevis utbetaling av egenkapitalen til Steinkjer kulturhus.
- m. Kommunestyret ønsker å redusere kostnadene til overliggere, og ber kommunedirektøren om løpende å søke muligheter for dette i egen organisasjon evt i samarbeid med Betania.
- n. Verden og landet vårt er inne i en svært krevende tid. Dette får allerede store utslag for privatøkonomien til innbyggerne. Kommunedirektøren bes synliggjøre tilbudet og kvalitetssikre kapasiteten på gjeldsrådgivning/økonomisk veiledning.
- o. Kommunestyret behandlet i sak 22/22 kommunalt basistilskudd til næringsdrivende fastleger, og forutsatte da en opptrapping av tilskuddet etter to år. Kommunestyret forutsatte videre at dette tilskuddet skal trappes ned i tråd med det staten måtte komme med av styrking av basistilskuddet. Kommunestyret forutsetter gjennom dette vedtaket at det kommunalt basistilskudd skal være likt for hele økonomiplanperioden.
- p. Kommunestyret legger til grunn at NTE-overskuddet søkes økt og fortsatt prioriteres til å styrke nærings- og utviklingsarbeidet i kommunen.

q. Kommunestyret ber om at det gis en månedlig tilbakemelding til formannskapet om utviklingen i økonomien.

5. Steinkjer kommune tar opp inntil 90,58 mill. kroner i lån i 2023 til dekning av investeringer og inntil 100 mill. kroner som startlån i Husbanken til videre utlån.

6. For inntekts- og formuesskatt skal høyeste tillatte skattesats legges til grunn. Sparebanker, gjensidig forsikringsselskaper og samvirkeforetak skal betale formuesskatt til kommunen, jfr. skatteloven.

7. Avgifter og betalingssatser vedtas i tråd med gebyrliste i kommunedirektørens forslag til årsbudsjett 2023. Satsene gjøres gjeldende fra 1. januar 2023 der annet tidspunkt ikke er angitt.

Saksopplysninger/saksvurdering:

Det vises til vedlagte budsjettdokumenter.

Når det gjelder *eiendomsskatten* er omfanget av den omtalt i vedlagte budsjettdokument, men forslag til de ulike satsene i tråd med de tekstmessige vurderingene i budsjettdokumentet legges frem som egen sak for formannskap og kommunestyret som følger behandlingen av forslag til budsjett og økonomiplan.

Hovedoversiktene til budsjett og økonomiplan er en oppsummering av selve budsjettforslaget i henhold til kravene i budsjett- og regnskapsforskriftene, og skal vedtas av kommunestyret. I kommunedirektørens budsjettforslag er hovedoversiktene presentert under budsjettvedtak. Detaljbudsjett 2023 behandles på vanlig vis i hovedutvalgene i januar. Dette kan bety endringer i hovedoversiktene når det gjelder bruk/avsetning av bundne fond.

Gjennom behandlingen av årsbudsjett og økonomiplan vil det dukke opp en del høringer og uttalelser det er naturlig å legge ved behandlingen som vedlegg. Disse vil bli knyttet til saken løpende frem mot endelig behandling i kommunestyret.

Gebyrsatsene for 2023 har tidligere vært lagt ved som eget vedlegg. Disse er nå innarbeidet i nettversjonen av årsbudsjett 2023 og økonomiplan 2023 – 2026 som egen gebyrliste.

Det er etter kommunedirektørens fremlegg av forslag til årsbudsjett 2023 og økonomiplan 2023 – 2026 kommet en del spørsmål fra de ulike politiske partiene. Disse spørsmålene og kommunedirektørens finnes som eget meny punkt nederst på forsiden på nettversjonen av årsbudsjett og økonomiplan. Dette meny punktet vil være dynamisk og oppdateres løpende frem mot kommunestyrets behandling av årsbudsjett og økonomiplan i desember.